

Broodje rat

Waterschappen en waterschapswerk leeft niet echt. Toch was er een actie die de aandacht trok tijdens de waterschapsverkiezingen. Op vrijdagochtend 21 november 2008 was op de voorpagina van De Telegraaf te zien hoe dijkgraaf Wolthuis van waterschap Velt en Vecht zich het broodje beverrat prima liet smaken. Vervolgens wilden 3FM, BNR en nog veel meer media weten hoe het smaakt, waterschappen en waterschapswerk kregen ze er gratis bij.

SCHADE

Rattenbestrijding is belangrijk voor onderhoud van keringen en dijken. Muskusratten en beverratten zijn mooie dieren met één kwalijke eigenschap: het graven van gangen vlak boven en onder de waterspiegel. Dat gebeurt in Nederland in dijken en keringen die zijn aangelegd om ervoor te zorgen dat mens en dier erachter droge voeten houden.

Hoe zien ze eruit?

Een muskusrat kan met staart een halve meter worden. De staart is net zo lang als het dier zelf en is afgeplat aan de zijkant. De pels is roodbruin tot donkerbruin en de achterpoten zijn 3 keer zo groot als de voorpoten. De beverrat kan van kop tot staart één meter lang worden en 10 kilo wegen. De staart is rond en loopt van dik naar dun. De beverrat heeft grote, oranje voortanden en tussen de tenen zitten zwemvliezen. Beverratten zijn nachtdieren.

EXOTISCH

Muskusratten en beverratten zijn uitheems voor Nederland en zijn daardoor exoten. De muskusrat komt uit Alaska. Begin vorige eeuw nam een Tsjechische graaf voor de aardigheid 5 pelsdieren mee. Hij zette ze uit bij de visvijver op zijn buitenverblijf in de Bohemen. Tien jaar later schatten deskundigen dat er in een straal van 100 km rond het buitenverblijf al zo'n 2 miljoen dieren waren!! In Nederland werd in 1941 bij Valkenswaard de eerste muskusrat gezien.

De beverrat komt uit Zuid-Amerika en werd ook meegenomen als jachttrofee. In het begin kon het dier slecht tegen de strenge Europese winters. Inmiddels heeft het dier zich aangepast en breidt zich snel uit over Nederland.

NEDERLAND = WALHALLA

Beide dieren voelen zich prima thuis in waterrijk Nederland. Ze planten zich razendsnel voort, vuistregel is dat een rattenpaar ongeveer 20 nakomelingen per jaar krijgt. Met hun gewroet in de bodem ondermijnen ze de dijk. Ook ontstaan op de dijk onzichtbare valkuilen voor mens, dier en landbouwmachine. Zelfs wegen verzakken, zoals vorig jaar bij Hoogeveen. De beverrat is tevens dol op landbouwgewassen met veel schade tot gevolg. Rattenbestrijding is bij wet geregeld en is een wezenlijk onderdeel van beheer en onderhoud van dijken en keringen.

BROODJE RAT

Tegelijkertijd zijn het hele mooie dieren. De vooroordelen die horen bij ratten, gaan niet op voor deze dieren, zo dragen ze geen ziektes mee. Het belangrijkste verschil is dat beide dieren planteneters zijn. Hierdoor heeft het vlees een goede tekstuur en is het smakelijk. Toch mag je niet zomaar een beverrat consumeren. Een gedood dier moet goedgekeurd zijn door een gecertificeerde keurmeester van de KNJV (Kon. Ned. Jagersvereniging). Pas daarna mag het dier bereid worden.

Voor broodje beverrat hebben we samen gewerkt met Restaurant De Bootsman uit Stegeren. Het vlees is gekruid met peper, zout en knoflook. Vervolgens heeft de kok op locatie het vlees geroerbakt met reepjes paprika om op bolletjes te serveren aan de dijkgraaf en alle kandidaat-bestuursleden. Bijna iedereen heeft een broodje geproefd. Voor de zekerheid waren er ook broodjes kaas, maar een 2e, 3e of zelfs 4e broodje rat ging er beter in. Van alle durfals vond niemand het niét lekker en er gaan geruchten dat er na afloop meer gegadigden waren en ook dat beverrat op het kerstmenu heeft gestaan.....

*M. Oosterveld,
Waterschap Velt en Vecht*